

Līvli

Nr.2.

1934.

Aigakēra "Līvli" ulzāndamist tygub

"Akateeminon Heimoklubi" Helsinkis.

Februar.

Inda 10 sant.

nellōz aigast.

Pālandōks pāvan.

Matt.6,9-13.

Tāddōn um ni nei Jumalt pālamōst: Mād Iza touvis, sāgō pyvatōt sin nim, tulgō sin vald, sin tāmi suggōg kui touvōs, ka mā pāl; mād pāvviliz lēba ānda māddōn tāmpō; ja andōks ānda māddōn mād vōlgad, kui ka mēg andōks āndam ents vōlganikadōn; ja ala vī mēdi kērtamizō, aga pāsta mēdi ābjōvast.-Amen.

Pālandōks um se ovat, kust. mēg jega pāva sām ents jelami- zōn joudō; Ilm sieda joudō mēg āb vōim jellō, mēg kuolōm jara. Sāl, kus āb uo palandōksō, pālandōksō Vaims ja tuods, sāl āb uo ka jelamist. Sāl um set vaimli kuolōm, mis tutkam, ku je- lami āb sa ūd pāl virtōt, um igani kuolōm. Siepierast um ka māddōn sieda tādōl panmōst, mingi mād pālandōks jelami um.

Mēg mādlōm, mis Izand Jezus um yl pālandōks kitōn, mis Zama- riama naizōn, mis yl varizej ja muitanika, kis tempōls pālist, mis yl varizejōd pālandōkst, mis yl sie, kui. Jumalt um tām miel pierrō pālamōst. Tām sōna opatōb ka mēdi. Se nāgtōb māddōn, ku pālandōksōn um sūr joud, mis vīb mēdi jelamiz riekkō jeddōpēdin, mis vizantōb mēdi, mis lūotantōb mēdi. Aga mēg āb sām unnō, ku leb pālandōks, nei ku mād ents työ, mēg āb sam touvōzō. Nei mōtlist varizejōd. Siepierast ne ka nei pālist, laz rouvz sieda nāgōd ja ouvōstōkst nēdi. Jezus kitōb, ku māddōn um lēmōst ents tubbō, panmōst uks vizzō ja sāl pālamōst. Se tāntōb: pālandōks āb uo mād pēldōks. Se mis mēg sie- kōks sām, se tulab yldōst ja tu- lab set siz, ku mēg öigistiz pālam. Nei māddōn um lēmōst Ju- mal jūr, tāmmōn ents sydamt vāl- diņ tiemōst, tām jeddō sieda ammō kāndamōst, mis mād sydam pāl um: mād patidi, mur, mis mād- dōn ents vālliz. Jelamiz pierast um, rištō, mis mād pālō um pan- dōt, tienu, mis mēg tundōm yl Jumal sūr alastōm, yl tām jōvad tyōd. Sin māddōn um ka vīmōst sie työ, mis tām nims sāb tie- dōt, sāl um pālamōst ka nānt jedst, kis vel āb uot tām tun- dimizō sānōd. Ja ku mēg tundōm,

ku mēg ūom vāllist pālajid, sāld mēg sām ka sien abbō. Jumal um amaveggi, rikaz. Ta kū- lōb mād pālamōst ja vastatōb, andōs māddōn, mis vajag um. Pālandōks ovat jūs māddōn um ydōkabal, ūd pāl ja ūd pāl, tulmōst, siest māddōn um volmōst virgs, virgs nānt amad vastō, kis tābōd mēdi Jumal jūst jara kiskō, at ne siz mād sizal voi set ullōpēdin. Virgs volds meg ūom ka jelajid, leb Jezus Kristus, kis um jelajizōks tēji. ja ku mēg ūom tām jūs, mēg ūom vār all, nei kōgin ku mēg sāl pallōs pīlōm.

H.K.Erviö.

Mel:Tuvak'pie Dieva klūt.

Jumal ma ytō yd.pallō set tāks, Abt, ku ents patist ma ulzō tās sāks. Iz ma um ābjoudzi, Til abbēl Alastli, Tōmb mīnda Sa ents jūr, Abtiji sūr.

Kyl Sina veggi ja joudzi ka ūod, Ku minnōn touvōstō abbō Sa tuod, Siz ma āb kārta sīd, Kyl mittō midagid, Ab kuolōmt kōzistō, Āb kurestō.

Āma mis murtō ja tiggō min tīeb, Siz minstō iganiz kōgaz yd ieb; Kitō ma Jumaltō Vōib siz, Ta patlistō Alastōs ūdstō luoi, Abbō min tuoī.

Yl tēriptimiz.

Vanad griekōd kaval, Zokrates, kāds ents oppijidōks, um yks- kōrd pūtōn vastō mīen, kis ka jedmōl um vond tām oppiji, aga ni vol sānd sūr, ouvliz miekōks. Zokrates tēriptiz tānda, aga mīez iz vōta emīn Zokrates tēriptimist vastō.

Mīez vol jara unnōn, voi iz pan sieda tādōl, ku leb Zokrates ja tām opatōks ta vol sānd siekōks, mis ta paldī vol.

Pāldīni līvlist kiel opatiji, ja mingist nuord, kīendōn um vond vōimi emīn skuolō lādō ja oppō, kui muntōn!

Līvlist tēdi tēriņtōbōd juga kū leb ents aigakēra, mikspierast um sellizi tād vail, kis tēriņtimist vastō äb vōtat, ja äb kēratōt "Līvliz" pierast mittō midagid?

Tuoim äb usk, ku tēg volkst jara unnōnd, vōi äd pangst sieda tādōl, ku set leb ents Zokrates, se um leb sie, ku tēg ūot līvlist, tēg sie jūr ūot sānd, mis tēg paldīp ūot.- Sāl um volmōst mingiz mū vigan.

Volmō tuodlist yđtuoiz vastō! Až aigakēra äb ūo tüddōn mielpierri, nägtigid ylzō vigad, mis tuoim jouds lib, sieda ta parantōb jōva mielkōks, set algid un-nigid vastō tēriņtō, se um, midagid kēratō "Līvliz" pierast, laž ta volgō ka se, ku tēg aigakēra vigad ylzō nägtōt.

Siz tuoimōn äb li nīzōmōst, mis Zokrates um kītōn yl mīe, kis tām tēriņtimist äb ūo vastō vōttōn.

Tuoim,

+) Kui Suomōmāl talšpyvdi pidabōd.

Sāb kītōt: Tuoisti mā, tuoistist rouvz." Ja vōib kā kītōt: Tuoisti mā, tuoistist yrdōkst." Jeggal māl ja juga rovvōn umat ents yrdōkst. Nei attō ka Suomōmāl talšpyvad yrdōkst muitist, kui mād jus rāndas.

Talšpyvad ūdōn sāb neiž, kui mād jus, talšpyvad kūzō kyttōt ja talšpyvad lolōd louldōt. Aga pyvad syōmnaiga um māti kui mādōn. Talšpyvad syōmnaiga um: Liebi siga raiga, "līpea kala" ja rīsōd sandrok. "Līpea kalaks" sāb nuttōt, rāndalištōn jōvist tuntōb tūrska, ents īskiz retsept pierrō val-mōstōt, mis väggō jōvist maitsōb. Pyvad sandrok sizzōl sāb pandōt von-mandōl ja kien se tulab tarīj pāl, sieda tulbis aigastōs vonjema "puotkastōb". Pyvad ūdōn lātaigō äb ūo aga ezmiz pīva ūondzōl kīela 6 aigal, ku latōl lejid ka kalmad pāl kas ni pīkist kūzōd palajid kīndōldōks vōi ka neiž palajid kīndōld panbōd ja iž pyvakuoddō läbōd. Väggō knaš um nādō, ku ama ymmār um pimdi, aga kālmadtara um kui siel di touvōz sadīp ja tūontīp tā-dōdōks. Lātōrouvz attō, sūrim jag, broutsō tund ja pyvakuoda jūs um neijen ybizi kui Dūonig "Pīkiz-Mār" tōrg pāl.

Ku tulbōd latōldi kuodai, siz jūobōd lat kaffet. Kaffe lōda pāl ät kuolmarlimist pūstō kīndōl jālgad, nānt sīzal palabōd kīndōld ja jegayd jeds palab lōda pāl ka vel pīski kīndlōz.

Ezmi pyva um vaga; aga tuoiz-napyva äb sā emīp nei sur py-

vaks pidtōt ja suomlistōn um yrdōks lādō siz ybistōks ailōm, sērsōm lādō, rieggōdōks māgstō ailō j.n.j.k. mis jūs jaggō vōtabōd nei surd, kui ka lapst.

Ja ku um tund tuoiznapyva ūdōg, siz pyvad ät loptōt ja tulbi pāva um työpāva, siepie-rast ku Suomōmāl pidabōd pyvdi set kaks pävvō.

E.Valgamā.

+) Kēra tul kyl rāz cbbō, aga tuoim drukkōb, az set ta vōib, ammō mis līvlist nuord kēratōbōd jōva mielkōks ja tiennōs.

Rāzkīski Suomōmāl.

Suomōmāl um māti jelami, kui mād rāndas. Kīela pūolriek sei-sōks nūzōbōd rouvz ūondzōl ylzō ja tyō ūrgōb kīela seisōks. Tās um jennō tyōdō, ja jennō ka syōbōd. Kuolm kōrd yl pāva juobōd kaffet, Ezmist kōrd jēdmōl voda-gīzi, tuoista kōrd jēdmōl lōinagīzi ja kuolmōnt kōrd kīela rē-la aigal. Kīela kūdkōks um ūdōg. Zeptembōr kūs sai ama viļa jara vājktōt. Pāgin sābōd pystatōt tsukkōr bietōd. Perimien, kien jūs ma ūob ät 6 hekt. nāntkōks pys-tatōt ja ne sait yl kād nādīl jara vōttōt. Se um lālam tyō, neiku ūdōn sālga puodub. Mūnda pāva volt 19, ama veitō 7 rīsting vōtamiz jūs. Ka masinōd sābōd tās pāgin kōlbatōt, neme outo, traktor, nāgrōd kōvdōb masin j.n.k. Rattōdōn ät set kaks kōrō, neiku ezmōks äb lušt mittō suggō pālō vantlō, ama vīedam magub ybīz sālga pāl. Tsukkōr bietōd liedōd sābōd sadīp vie-damin bediriz pandōt. Siz pan-bōd pālō tūontīp kilo tsementō. Yks tsement kabāl vaitōb 105 ki-lī sāni, ama pīski kabāl um 60 kil. Ku beddōr um kubbō istōn, siz pambōd tež lēdi pālō. Je-lajd bietōd sabōd neiž kazzist stīrbō pandōt ja äb mārgandōt mittō suggō, nei ne pīlōbōd ka tallō. Ku vīm sadab siz um lieggō ylylin, tās um sāvvi ja kīvīmi ma. Ama mōtsa um kīvīdi tāuz.

Periz bougōn ät surd läbud, gardinōdōks jeds ja um elektrīb sizzōl vīedtōt. Um im aža, ku ne suomlist, kis ykskōrd ät mād tulbis sīzal vond, vel sīnō sizzōl läbōd, ku panm sieda tādōl mingist mād tubad ät nānt tubad vastō. Nānt niemōd tāll um nei pūdi neme mād tuba. Pāgin ma vōiks ka nīzō yl sie, mis ma muze-ums um nānd, yl vanad suoda. azad, yl brūpanikad kis nei ät edtōt brūpad sizzōl, ku mittō nana ka äb ūo nādōb, set sil-mad kīozis ät kaks mustō oukō. j.n.k.

Kuijen ma um sānd suomliži tun ūo ka sīe jūs interessō. Podōm, siz ne amad āt jõvad rouvz, ja ab ūot sellist, kien üb ūo mūdō murtō, ku yd rādō kubbō aj- jõ. Helzinkis ma neiz, kui ne volt tiend yd õdõg līvlist mädlimiz pierast, kus ka ana rā mis pälö ei um līvlist jaguks pandōt! F.Könkamüg.

litik jetamō mämiedōn ja nänt provokatorõn, kis, kui tēg nātō, mittō midagist ab kārta. Vanad līvõd voltō sellis ažis ydstyð abusklist. Siepierast "aralist Vān- ta līvlist" (vantl "Līvli" Nr. 11, 1933 a.) "L.S.S.L." tiemiz pāl vändi vantlõbod. Kas mina võib sieda iõvaks kitō ku "L.S.S.L."

Rīgōst. 9 februār kū pāvān
tult kubbō Līvōd Sōbrad Seltšōst
Letmāl, kutstōt, Rīgō līvlist ents
lātō pidām. Lat sai pidtōt Seltš
rūjmīs ja tānda jūodiz pūp H.K.
Erviō. Kubbō tunnōd voltō ymmār
30 Rīgō līvlistō, kiensti surim
jag, ezmist kōrd kūliz jumalsōnnō
ents jemakiels. Yl sie vol väggō
sūr eriztōz ja ne, kis tyō
pūolst ist ūot vōind tūlda (lāt
vol brēdin) vołt muraglist. Sōbrad
Seltš jūod pāliz pūppō tulbizōs
nei tūlda, ku lat vōiks sādō py-
vanpāvan pidtōt, siepierast ku.
työpāvan 67 Rīgō līvlist aimist
surimiz pūolēn äb ūo aigō tūlda

Jedmōl ja pierrō lātō vaidist kubbō tunnōd līvlist mōtkidi yl ents ažad, mis nānt sydmī pīks-tōbōd. Sai kaibdōt yl sie, ku ne kaks sūrdō līvlist literatur ul-zō āndajid "Akateeminen Heimoklubi Helzinkis" ja "Sōbrad Selts" Rīgōs (um siedaigsāni aigarāntō ulzō andōn-t.) ābvōjjid ytō riekkō lieudō. Kati ūdigikera tēji luggijidōn sūrdō lālamtō. Yks mel vālkisiz yl sie, ku um tiemōst kubbō tul-mizi, laz ka Rīgō līvlist vōigōd jemakiels ents vail mōtkidi vaidō

Vel Rigōst. "Līvlizō" kēratōb sag-göld yks "Y", kis um "Līvōd Sōbrad Seltš" ýtli ja pienistiz tiedab nānt azđi, nei yl "Rāndalist ai-garāntō" ulzāndamiz kui ka yl zeminaristōd tyggimiz. Mis még kālendōrst pidam, um "Līvlizōs" juba kēratōt, ja zeminarištōd azast vōib kitō, ku mityks līvōd sōbra äb ūo mityđ Ministōrōks, äb ka tūm työlistōks mittō sōnnō rōkandōn. Sieda vōl tiemōst yd līvlizōn entsōn, se um kēratiji-zōn, nei mūliŋ kui ka tämnaigast. Siest äb ūo imlōmōst, ku "Y" um blōdōmōst, laz "L.S.S.L." ja "Mā-mied īt", kien līkmi, kui um nā-dōb, täma um, tānda ylzō nustagōd.

Opatimiz Ministör azumnika, Gulbis, äb üo ka tuoiz päländöks kéra jara lykkön; ta filöb vel paldip. Finants Ministör jüs ja Ministör Prezident jürö äb üo vel sänd. Mis līvödön sie vēlimiz aigastōs völks tādöls panmōst siepierast äb üo suggō sielō, ja ma mōtlōb "Līvli" luggijidōn äb

üo ka sīe jūs interessō. Politik jetamō māmiedōn ja nānt provokatorōn, kis, kui tēg nātō, mittō midagist äb kārta. Vanad līvōd voltō sellis azis ydstyd ūbusklist. Sīepierast "āralist Vānta līvlist" (vantl "Līvli" Nr. 11, 1933 a.) "L.S.S.L." tiemiz pāl vāndi vantlōbōd. Kas mina vōib sieda jōvaks kitō, ku "L.S.S.L." sieda "Y" kerrō äb atnuta?

Rozāl.

Väggõ mielpierrõ um nädõ, ku "Līvliz" korrespondentõd lug Rāndast ja ka müstõ puolstõ um kazzõn. Aga sie jõva azan um tund yñõ ka tig aza- "Līvliz" korrespondentõd sieggõ ät tunnõd kis ka agitierõbõd. Sieda nüg-tyb "Y" kēra Rīgõst mäd aiga-ke- ra tämnaigast Nr.1. Kēra sab yrgdõt līvõ rouvõn jõva ja rōmstiz tieutõks, ku līvõ oppi- jidõn Jālgabs ja Rīgõs valjiks volli täpiントn Ls.400.- (Laz kyl "Livõd Sõbrad Selts Letmäl" väliz Ls. 620 - i.n.k. vantl "Jāvli" Nr. 1.

Ls.620.-j.n.k. vapti "Livii" Nr.1.
"Y"keratõb,ku Opatõks minis-
tõr volli tyggõn L.S.S.L. pa-
landõks kerrõ. Az se volks tie-
dõt,siz umitõgõd Opatõks ministe-
rium üb volks pallõn Finants
ministeriumt kyzzõ Ministõrd ka-
abinetst tapintõb set Ls.400.-
(Laz kyl vol paldõt Ls.620.-)
Sieda võib luggõ Opatõks mini-
terium kérast Finants ministeri-
umõn Nr.R-1972. 1933.aigast 19.ok-
tobõrst. Um ka väggõ jõvist ti-
tõb, ku mingiz õpatõks ministe-
rium direktorõn um andtõt yl-
üts mingiz institutliz "väaggi j-
va" informatsij. Kis sieda um si-
dõn, se ka um ãma Rändan tie-
tõb mingiz person pár aigastõ
tagižpedõn rökandtõt rökist ja
ja müstõ tûm työstõ ja sieda
ama jõvist tiedab õz "y". Ja
siz, Ministõrd kabinet volli L.
S.S.L. tuoiz päländõks kera jar-
lykkõn ? - Kui jennõ um tieuti
siz se päländõkskéra vel sugi
lb volli Ministõrd kabinetõ
õ tund ja piliji paldip min-
direktor jüsõ.

Ku kératiji uktab vastõ Blodnieks partijõ, siz ta um a unnõn, ku mityks kabinet v õei jennõ üb uo līvlist. ažõ yggõn kui Blodnieks kabinet. K ndiz "Līvõd Ÿtõn" abrādõ rouv uoda pierast? - Se vol Blodni abinet.- Kas nei kératõs līvõ ouv üb sā tiedõt sellizõks, k b tā yl ab tiennõ? Kas "Līvl b sā tiedõt pietukst liedkõks, ingizõks sieda um juba ūrgarõksõst tānd tieutõb person tiõ, kis amal kurkõl kyzub līv erad rierast tsenzord?

atöt, "Y" kēra um plentō agitatsij ēra. Kas sūl äb uot väggō jövist kattöt sellist sōnad: "Opatōks ministör um talroust partij nötköm, ta tygub täd kyzzimiži; ministord prezident ents partijöks äb tā līvō rouvō ja täm kyzzimiži mittō kultō. Pangōd sie amad tämnaigast tädöl: tämnaigast um yöltimiz agast- amad yöltigid yl nänt, kis tēdi panbōd tädöl ja tēdi tygobōd!" "Y", algōd tiegōd "Līvliz" agitatsij liedkōks. Algōd viedagōd līvō rouv partijöd demagogij, siz-zöl. Ilmō tēdi um amasuglimizi agitatoridi kyl, kis äb unnöt ka līvō rouvō.

Līvlist, algōm kūlōm demagogōd sōnad päl, äb ka nänt kattöt agitierimist! Tiennōm nedī, kis tyggōbōd mäd rouv kyzzimiži ja ammō, mis tämmōn um vajag!

- 8 -

Uskō ja lūotökst mäd rov työ jōvan jeddōpēn lemizōn.

Mālmas um nei, ku ilm uskō ja lūotökst mitytō työdō äb vōi tiedō. Až mäddōn äb volks usk, ku rang, mis matkub Rīgō puolō, ka mēdi Rīgō vib, siz mityks, kis taks Rīgō matkō, wagon sizzöl äb istaks. Až kylajizōn, kis kievad kylab ents nurmsō siemtō, äb völks luotöks sōvvō säl nitō, siz ta ät ytō kamaltāta siemtō äb etaks mā päl.

Neiž um ka mäd rouv työ ja jegayd mūrouv työ jūs. Mēg lug-gōm aigakēris ja rantis, kui sur armastimi um munt rovdōn ents rov vastō. Jegayd rov vail ät sellist rouvz, kis ents rov pierast ät valmōd māzō taptōt sadō. Mis mēg laz kitōm yl sie? Kas mäddōn äb üo armastōmōst ents müiniži ja vanbizi, kis ents līvō yrdōkst vōidami pierast ät pāgin, vierda kindili vallōnōd? Kas mēg tūodōm vōlda äbusklist vastō ents rov tulbit aigō ja sādō nei ents rov jaraāndajidōks? Mōtlōm jegayks ama jeds iž ents päl ja siz kālōm seltō jega yd mäd rov rišting jūs, mikspierast ta äb tā mād līvō kieldō rōkandō. Lām ents kylas jegayd ents sugliz ja sōbra jūr, kitōm tämmōn tierridi ents līvō kielis, ja kitōm sieldiz sydamtundimizōks, ku mäd jara vajastōt rov nūzōb ylzō. Mēg uom yrgōnōd ents rovvō ylzō nustō. Mēg, ukuzōd līvlist, äb tam tāgiz kyppō ja uidō sadō! Yrgōm set kubbō luggō- mēdi, līvliži vel um jēnnō! Ma lāb pids Vānta ie-lidi ja votsub mäd līvō rov kubbō. Paldip, tāla aigal äb yd kalamien äb üo pāgin työdō, tulgid abbōl! yks rišting yd äb jōda

ja äb sōita sieda tiēdō. Siz vel yks sur aza. Uskōm jegayd rov työtējiz päl. Riemōm, mōm yl jega yd aza, mis sāb tiedōt mäd rov pierast. Riemōm, ku ka Rīgōs mäd suglist ja sōbrad ät lieudōnd ents sīzal līvō vierda, ja tābōd mäddōn ynpōz kāndatō. Vigdi vōtsub set selli rīsting, kis ents laiska-mōks äb tā mittō midagid rov pierast tiedō. Lāndz aigast detsembōr kūs Vānta gimnazijōs lugiz letlist profesor Dauge väggō knas ja kaval referat. Mu vailō ta lugiz nei: "Jegayks rīsting midagid jōvvō mūostab ents vitō, mis äb yks äb vōi nei tagan tiedō!" Panmō sieda tādōl, siz mēg yrgōm ents ležlizi ouvōstō.

Lagdōmäg.

Iraild. 28 jan. kū pāvan mēg vōizmō tegiz kuldō jumalsōnnō jemakiels. Pāp Erviō rōkandiz yl usk ja sēltiz ka mū vail, ku, az mēg līvlist vōim tāudlistiz uskō, ku mēg äb kaddōm, siz mēg jelam ja az vōim tāudlistiz uskō Jumal päl, siz mäddōn līb ka igani jelami.

7 febr. kū pāvan vol jumalsōna ödōg Tuomōl. Ama sieks, ku sie ents ödōn vol nei baptistōdōn kubsvolmi, kui ka kino nägtimi kylas, volt kubbō tund ymmar 30 rīsting.

12. ja 13. febr. kū pāvis vol Līvōd. Yt juod tiend bālkid vie-damiz talkōd. Paldōt volt Sīkrōg, Irai, Kuōstrōg, Pytrōg, Sānag ja Vaid kyla rouvz. Tunnōd volt 45 viedajid. Kēratiji arrōb, ku ta äb lā umbō kitōs, ku tund iz uo emiņ, ku yks puol līvližist; siepierast um ka pāgin bālkidi vel mōtsō iend. Äb vōi iedō äb-mādlōtōt, ku vol ka sellizi araliži, kis muolmōd pāvad viedist, neme D. Volganski, kui ka Tuom ja Taizōl perimied.

Irainika.

Tuoim tieutōd.

Tuoim nāb sieda jōva mēlkōks, ku luggijid ents vail mōtkidi vai-dōbōd, ta palab set, algō kēratijid sōnslōs sellizi sōndi kōlbatōgōd, mis ät vigaks vōttōb. Sellizi keri-di, kus suoimdōb sōnad sīzal lībōd tuoim äb druk.

Kēratijidōn: Kaimdōt kērist iz vōi amdi kūož pūtōks pierast drukkō, ne iebōd tulbis Nr-is.

"Līvliž" ulzāndamist ät tyggōnd:

H.K. Erviō.....	latl, 75.
L. Volgansky.....	" 2,00.
J. Belte.....	" 1,20.
K. Steffenberg.....	" 2,40.
jedmili.....	" 2,00.